

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-277/17-J

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola a Praktická škola Chotěboř
Sídlo	Hradební 529, 583 01 Chotěboř
E-mail právnické osoby	specialniskoly.chot@seznam.cz
IČ	70 836 329
Identifikátor	600 023 851
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Drahomíra Danielková
Zřizovatel	Kraj Vysočina
Místa inspekční činnosti	Hradební 529 a Smetanova 835, Chotěboř
Termín inspekční činnosti	10. – 16. 3. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání a to podle příslušných školních vzdělávacích programů,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy.

Hodnocení a kontrola podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání žáků v oblastech vymezených vybranými specifickými úkoly Plánu hlavních úkolů České školní inspekce (Společné vzdělávání, Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků středního odborného

vzdělávání Efektivita primárně preventivních aktivit škol s cílem minimalizace rizik spojených s výskytem rizikového chování, Vzdelávání žáků se sluchovým postižením, Participace žáků na fungování a rozvoji školy a Zajištění dietního stravování v zařízeních školního stravování) podle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola a Praktická škola Chotěboř (dále jen „škola“) vykonává v souladu se zápisem ve školském rejstříku činnost základní školy, střední školy, školní družiny, internátu a školní jídelny.

V základní škole se vzdělává 50 žáků v šesti třídách. Tři třídy jsou určeny pro žáky vzdělávající se podle Školního vzdělávacího programu Poznáváme svět zpracovaného podle Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání Základní škola speciální. Zbývající tři třídy jsou určeny pro žáky s lehkým mentálním postižením. Žáci prvního stupně se vzdělávají podle Školního vzdělávacího programu Škola nás učí vycházejícího z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Na druhém stupni probíhá vzdělávání podle dobíhajícího Školního vzdělávacího programu Škola pro život zpracovaného podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání – přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením.

Ve střední škole se vzdělává 21 žáků. Vedle oboru vzdělání 78-62-C/01 Praktická škola jednoletá, který je zapsán ve školském rejstříku od roku 2012, se od roku 2015 vzdělávají žáci také v oboru vzdělání 78-62-C/02 Praktická škola dvouletá. Pro oba obory má škola zpracované příslušné školní vzdělávací programy.

Zájmové vzdělávání vychází ze Školního vzdělávacího programu pro školní družinu a má 16 účastníků. Všechny tyto součásti školy vykonávají svoji činnost v hlavní budově školy na adrese Hradební 529.

Internát a školní jídelna jsou umístěny na adrese Smetanova 835. Pobyt v internátu využívá 26 žáků, pracuje se zde podle Školního vzdělávacího programu Internát. Školní jídelna má 66 strážníků.

Škola je plně organizovaná, dlouhodobě zajišťuje vzdělávání zejména pro žáky s lehkým, středně těžkým a těžkým mentálním postižením, žáky s autismem a se souběžným postižením více vadami. Má bezbariérový přístup a výtah pro imobilní žáky. Obě budovy jsou umístěny v klidné části města nedaleko náměstí, kolem každé se rozprostírá zahrada. Součástí zahrady u internátu je školní pozemek pro pěstitelské práce, hrací prvky, altán a hřiště.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Při řízení školy postupuje ředitelka školy podle reálné koncepce, jež je v souladu se záměry zřizovatele a vyznačuje se dlouholetou znalostí potřeb žáků i místních podmínek. V oblastech stanovených v koncepci se daří školu rozvíjet, stěžejním cílem je výchova a vzdělávání žáků založená na znalosti jejich speciálních vzdělávacích potřeb. Za klíčový cíl škola považuje přípravu žáků na život, pracovní uplatnění a co nejširší zapojení do života společnosti. K tomuto cíli směřuje vzdělávací nabídkou, materiálním vybavením, dalším vzděláváním pedagogických pracovníků i personálním zajištěním vzdělávání. Většina

pedagogů školy je odborně kvalifikovaná, tři pedagogové za účelem splnění předpokladu odborné kvalifikace studují na vysoké škole.

Pedagogové jsou v každodenním kontaktu, což je vzhledem ke specifickým vzdělávaných žáků přínosné a nutné. K diskuzi o podmínkách, průběhu a výsledcích vzdělávání dále slouží jednání pedagogických a metodických rad. Řídící a kontrolní činnost provádí ředitelka školy. Výkonnými kompetencemi je pověřena i zástupkyně ředitelky školy, jež je zároveň i metodičkou prevence.

Škola se snaží zajišťovat vstřícné a bezpečné prostředí pro žáky, jejich rodiče, pedagogické i nepedagogické pracovníky. Proti vstupu cizích osob se budova uzamyká. Bezpečnost a ochrana zdraví je upravena v řádech školy. Počet úrazů je minimální. Bezpečnost ve školní družině je zajištěna kamerovým systémem a zvonkem u samostatného vchodu.

V době od poslední inspekce byla na školním pozemku vybudována přírodní učebna, došlo k rekonstrukci nejstarší části hlavní budovy, do dvou tříd a na sociální zařízení byl nainstalován stropní zvedací a asistenční systém, který usnadňuje manipulaci s imobilními a částečně imobilními žáky.

Škola postupně realizuje inovaci a modernizaci učeben a učebních pomůcek. Třídy jsou vybaveny novými výškově stavitelnými jednomístnými a dvojmístnými lavicemi, jejichž uspořádání lze měnit podle potřeby a charakteru výuky. Kromě kmenových tříd má škola odbornou učebnu chemie a fyziky, výtvarný ateliér, žákovskou a učitelskou knihovnu, školní dílny, cvičnou kuchyň a byt, menší tělocvičnu, keramickou dílnu a pracovnu pro výuku domácích prací. Do dílen bylo nakoupeno nové vybavení, byla pořízena keramická pec, smaltovací pec, válcovací stolice, tkalcovský stav a šicí stroje. Pro relaxaci mohou žáci využívat odpočinkové prostory v učebnách, na chodbách a relaxační místnost Snoezelen. Prostory školy využívá ke své činnosti i školní družina a internát.

Na velmi dobré úrovni je vybavení prostředky informačních a komunikačních technologií. V každé třídě je umístěn počítač s připojením na internet, interaktivní tabule, žáci mají k dispozici tablety, počítač s dotykovým monitorem a klávesnicí. Rovněž internát je vybaven dataprojektorem s počítačem a televizí.

Financování školy je vícezdrojové. Finanční prostředky ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání jsou hlavním zdrojem příjmů, jejich součástí jsou i prostředky rozvojového programu vyhlášeného MŠMT, které byly použity podle stanoveného účelu na zvýšení platů pracovníků regionálního školství. V úpravě rozpočtu byly zahrnuty i finanční prostředky na zdravotní postižení žáků. Příspěvek na provoz z rozpočtu zřizovatele je určen na úhradu provozních nákladů školy. Dále škola obdržela finanční prostředky z rozpočtu města Chotěboř za účelem uspořádání sportovních her mládeže (atletický čtyřboj), od úřadu práce na asistenty do praktické školy, základní školy speciální a internátu, a sponzorské dary. Zdrojem financování jsou i příjmy z vlastní a doplňkové činnosti, jimiž jsou ubytovací služby. Na základě žádosti získala škola finanční prostředky z grantového řízení nadace ČEZ na bezbariérové úpravy.

Školní stravování zabezpečuje subjekt ve vlastní školní jídelně, která se nachází v budově internátu. Žákům poskytuje po dobu jejich pobytu ve škole oběd, žákům ubytovaným v internátu hlavní jídla (oběd a večeři) a doplňková jídla (snídaně, přesnídávku, svačinku případně druhou večeři). Zákonní zástupci nezletilých žáků ani zletilí žáci neměli požadavek na dietní stravování. Škola podporuje třináct žáků v rámci projektu Potravinová pomoc dětem ve vážné sociální nouzi.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Žáci jsou do školy zařazeni na základě doporučení školského poradenského zařízení. Součástí žádosti o vzdělávání ve škole je písemné poučení zákonných zástupců o organizaci vzdělávání ve škole a informace o dalších podstatných záležitostech týkajících se jejich dítěte. V některých případech již doporučení školských poradenských zařízení pozbyla platnosti. Ředitelka školy prokázala, že vstoupila v jednání s příslušnými školskými poradenskými zařízeními a zákonnými zástupci, aby je na tuto skutečnost upozornila. V ojedinělých případech byli do školy přijati i žáci s jiným druhem zdravotního postižení, ale bez mentálního postižení. V souvislosti s koncepcí společného vzdělávání bylo vzdělávání žáků ve škole projednáno se zákonnými zástupci, kteří neprojevíli zájem o jinou formu vzdělávání svých dětí.

Ve třídách složených z žáků více ročníků pracují souběžně až tři pedagogičtí pracovníci. Žáci jsou zařazováni do tříd tak, aby to vyhovovalo co nejlépe jejich speciálním vzdělávacím potřebám. Toto uspořádání klade vysoké nároky na diferenciaci výuky a promyšlené využití metod i pomůcek.

Ve sledovaných hodinách v základní škole žáci pracovali samostatně, ve dvojicích nebo skupinově. Didaktická technika byla využívána žáky i pedagogy. V hodinách zpravidla docházelo k pestrému střídání činností a individuální podpoře žáků. O dané téma v anglickém jazyce projevovala většina žáků zájem a vyvíjela aktivitu. Hodiny českého jazyka byly vhodně strukturovány, v jedné z hodin byla vhodně zvolena činnost k procvičování významů slov, trvala však nepřiměřeně dlouho. Vyučování v matematice i vzdělávací oblasti člověk a jeho svět vycházelo z praktických situací, se kterými se žáci setkávají v běžném životě. Výuka matematiky žáků s lehkým mentálním postižením na druhém stupni se málo opírala o využití názorných pomůcek. Žáci projevovali zpravidla dobré znalosti, někdy bylo zapotřebí pomoci vyučující nebo asistentky pedagoga. V některých hodinách splnily použité metody svůj účel jen částečně (český jazyk, matematika). Většina hodin byla v závěru zhodnocena učitelem, někdy i žáky.

Předmětem inspekční činnosti bylo také tematické šetření zaměřené na vzdělávání žáků se sluchovým postižením. V základní škole žákyně se sluchovým postižením nebyla v době inspekce přítomna. V Praktické škole dvouleté se vzdělává jeden žák se sluchovým postižením, jedná se o žáka se souběžným postižením více vadami. Sluchadla nemá. Využíval alternativní a augmentativní formu komunikace prostřednictvím piktogramů a názorných pomůcek. Do vyučování se zapojoval pouze s pomocí asistentky pedagoga, nebyl schopen samostatnosti. Spolupracoval na základě svých vlastních možností a schopností. Vyučující vytvářela ve třídě pro žáky příjemné a klidné prostředí. Přizpůsobila požadavky jejich individuálním schopnostem. Střídala praktické činnosti s teorií, využívala konkrétní předměty, které korespondovaly s probíraným učivem. Téma probírané v hodině využijí žáci v praktickém životě. V hodině spolupracovali, byli aktivní. Drobné výkyvy v chování některých z nich řešila vyučující velmi diskrétně, okamžitě, bez vlivu na průběh vyučování. Hodina působila velmi vyrovnaně a ke spokojenosti všech zúčastněných.

I v dalších sledovaných hodinách střední školy byl zaznamenán individuální přístup k žákům. Vzdělávací proces byl naplněn účelným využitím organizačních forem. Výuka byla podpořena přítomností asistentky pedagoga. Převážná většina žáků projevovala aktivní zájem o výuku. Nauka o společnosti výrazně zasahovala do běžného života, žáci hodně diskutovali. V občanské výchově došlo k jednoznačnému rozdělení aktivit dle schopností žáků. V praktických činnostech bylo dbáno na bezpečnost, žáci rovněž pracovali dle svých možností. Výuka byla silně provázána s každodenními situacemi reálného života. S didaktickou technikou pracovali zejména pedagogové. Ke zhodnocení hodin příliš nedocházelo.

Školní družinu tvoří jedno oddělení. Provozní doba je pouze odpolední. Nabízí vzdělávání v pěti kroužcích. Zájmové vzdělávání je kromě kroužku vaření bezplatné. Organizace vyzvedávání žáků probíhá dle údajů zaznamenaných na zápisním lístku. Sledované zájmové vzdělávání bylo zaměřeno na výtvarnou činnost. Vše doprovázela klidná a uvolněná atmosféra. Děti se pod dohledem vychovatelky rovněž podílely na jarní výzdobě.

Internát je určen žákům základní školy, základní školy speciální a praktické školy. Ubytování zde je poskytováno v průběhu celého školního roku od neděle do pátku. Plán akcí dle školního vzdělávacího programu je rozpracováván do měsíčních plánů činností jednotlivých výchovných skupin. Náplní práce jsou zejména pravidelné činnosti, příležitostné akce, spontánní aktivity, odpočinkové činnosti a příprava na vyučování.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola systematicky zjišťuje objektivní informace o kvalitě svého vzdělávání. Základním dokumentem, v němž hodnotí svoji činnost, je výroční zpráva, kterou zpracovává vždy za příslušný školní rok. Vedle základního zařazení žáků do vzdělávacích programů podle doporučení poradenského zařízení pracují někteří žáci podle individuálních vzdělávacích plánů, které jsou pravidelně vyhodnocovány. Na základě tohoto hodnocení jsou stanoveny další vzdělávací postupy.

Hodnocení plánů činností každé výchovné skupiny v internátu je prováděno vychovateli měsíčně, hodnocení činnosti internátu podle školního vzdělávacího programu je prováděno ročně, vždy v závěru školního roku.

Komunikace se zákonnými zástupci žáků probíhá neformálně při každodenním doprovodu žáků do školy, na pravidelných rodičovských schůzkách, v některých případech na jednáních výchovných komisí. Komunikace se zákonnými zástupci ve školní družině probíhá převážně osobně. Žákovský parlament ve škole zřízen není.

Škola uskutečňuje program poradenských služeb ve škole, který je založen na analýze potřeb školy a jeho pravidelném vyhodnocování. Projevy rizikového chování jsou řešeny v zárodku, nejčastěji se jedná o šikanu a záškoláctví. I přes snahu vedení školy, výchovné poradkyně, třídních učitelů a spolupráci s orgánem sociálně právní ochrany dětí se nedaří zamezit vysokému počtu neomluvených hodin několika žáků.

Žáci školy se účastní řady soutěží na úrovni školních, okresních, krajských i celostátních kol. Jedná se o soutěže výtvarné, pěvecké, recitační, zdravotní, přírodovědné, dopravní a sportovní. V řadě z nich dosáhli žáci školy výborných výsledků. Ve školním roce 2015/2016 zvítězili v soutěži organizované Českým červeným křížem.

V základním i středním vzdělávání byla realizována řada projektů zaměřených např. na vzdělávací oblast jazyk a jazyková komunikace, environmentální výchovu, první pomoc či technické vzdělávání.

Škola dbá na individuální potřeby žáků a monitoruje jejich vývoj. Zajímá se rovněž o osudy absolventů. Po ukončení oboru vzdělání Praktická škola jednoletá někteří žáci pokračují ve vzdělávání v oboru vzdělání Praktická škola dvouletá. Jiní odchází do místního spolku Benediktus (komunita pečující o osoby s mentálním postižením), případně do chráněné dílny pro osoby s duševním onemocněním Fokus Vysočina. Jejich zaměstnatelnost je omezena na pomocné či uklidové práce. Jedna žákyně oboru vzdělání Praktická škola dvouletá bude v tomto roce podávat přihlášku na učební obor.

Škola úspěšně spolupracuje se zřizovatelem, který má propracovaný systém hodnocení ředitelů škol, které zřizuje. Mezi další významné profesní a sociální partnery patří např. Úřad

práce Chotěboř a školská poradenská zařízení. Partnerství je navázáno se Spojenou školou Poprad. Zatím nebyly zrealizovány výměnné pobyty.

Škola organizuje kurzy pro seniory a tvořivé dílny pro maminky. Tyto dílny probíhají zhruba dvakrát měsíčně.

Závěry

Hodnocení vývoje

- škola dlouhodobě poskytuje všestrannou péči o žáky se zdravotním postižením
- pokračuje v trendu budování kvalitního materiálního zázemí
- využívá financování z více zdrojů, je aktivní v získávání prostředků formou projektů
- svoji vzdělávací nabídku rozšířila o střední vzdělávání v oborech Praktická škola jednoletá a Praktická škola dvouletá

Silné stránky

- k podpoře žáků při výuce slouží kvalitní materiální podmínky
- výuka v praktické škole byla silně provázána s každodenními situacemi reálného života
- vzdělávací proces v praktické škole byl naplněn účelným využitím organizačních forem

Slabé stránky

- metody práce používané ve výuce v základní škole někdy nesplnily svůj účel

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- věnovat pozornost účelnosti metod práce používaných v základní škole

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění Zřizovací listiny ze dne 17. 6. 2003 včetně 14 dodatků a 4 příloh
2. Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2016
3. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitelky s účinností od 1. 8. 2012 na dobu určitou do 31. 8. 2018 ze dne 1. 8. 2012
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola nás učí“ platný od 1. 9. 2016
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s úpravami pro žáky s lehkým mentálním postižením „Škola pro život“ platný od 1. 9. 2007
6. Školní vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální „Poznáváme svět“ platný od 11. 9. 2010
7. Školní vzdělávací program pro obor vzdělání praktická škola jednoletá „Životem lépe a snadněji“ platný 1. 9. 2012
8. Školní vzdělávací program pro obor vzdělání praktická škola dvouletá „Co škola naučí, život prověří“ platný 1. 9. 2015

9. Školní vzdělávací program školní družiny „Barevný svět“ platný 10.3.2017
10. Školní vzdělávací program internát „Jsmo spolu a kráčíme dál“ ze dne 31. 8. 2016
11. Rozhodnutí ředitelky školy
12. Doklady o přijímání žáků školní rok 2015/2016 a 2016/2017
13. Koncepce rozvoje školy 2016 – 2020 ze dne 30. 8. 2016
14. Koncepce školy a plán práce na školní rok 2016/2017
15. Třídní knihy za školní rok 2015/2016 a 2016/2017
16. Katalogové listy žáků
17. Minimální preventivní program na školní rok 2015/2016 a 2016/2017
18. Výchovná komise na školní rok 2015/2016 a 2016/2017
19. Deník k minimálnímu preventivnímu programu na školní rok 2016/2017
20. Dokumentace výchovného poradce na školní rok 2016/2017
21. Rozvrh hodin na školní rok 2016/2017
22. Řád školy a pravidla hodnocení výsledků vzdělávání s účinností od 1. 9. 2016 ze dne 26. 8. 2016
23. Řády odborných učeben s účinností od 1. 9. 2013 ze dne 26. 8. 2013
24. Řád přijímacího řízení ze dne 22. 1. 2017
25. Další vzdělávání pedagogických pracovníků s účinností od 1. 2. 2015 ze dne 20. 1. 2015
26. Program třídní schůzky SRPŠ konané dne 15. 11. 2016
27. Poučení žáků pro školní rok 2016/2017
28. Zápisy z pedagogických rad za školní rok 2015/2016 a 2016/2017
29. Zápis ze schůzky pedagogické rady konané 26. 8. 2017
30. Zápis z porady provozu školy ze dne 29. 8. 2016
31. Zápis z provozní porady ze dne 3. 1. 2017
32. Vnitřní řád internátu s účinností od 1. 9. 2013 ze dne 25. 8. 2013
33. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 10. 3. 2017
34. Třídní kniha školní družiny školní rok 2016/2017
35. Seznam žáků na školní rok 2016/2017
36. Zápisní listy do školní družiny pro školní rok 2016/2017
37. Organizační řád s účinností od 1. 9. 2014 ze dne 5. 8. 2014
38. Výroční zpráva o činnosti za školní rok 2015/2016 ze dne 17. 10. 2016
39. Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2015/2016 2016/2017
40. Evaluace školy a její evaluační činnost
41. Účetní dokumentace
42. Dokumentace související s činností školní jídelny
43. Vnitřní řád školní jídelny s účinností od 1. 1. 2017 ze dne 30. 12. 2016
44. Směrnice ke stravování s účinností od 1. 9. 2012 včetně dodatků
45. Jídelní lístky za měsíc únor 2017
46. Výdejky, příjemky za měsíc únor 2017
47. Spotřební koš za měsíc 1/2017
48. Dokumentace BOZP a PO

49. Kniha úrazů od 1. 9. 2010, záznam o úrazu za školní rok 2016/2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jíž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Eva Kořínková, školní inspektorka

Mgr. Eva Kořínková, v. r.

Mgr. Andrea Zadinová, školní inspektorka

Mgr. Andrea Zadinová, v. r.

Bc. Dana Kuličková, kontrolní pracovnice

Bc. Dana Kuličková, v. r.

Mgr. Jitka Palcová, speciální pedagožka

Mgr. Jitka Palcová, v. r.

V Havlíčkově Brodě 25. 4. 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Drahomíra Danielková, ředitelka školy

Mgr. Drahomíra Danielková, v. r.

V Chotěboři 26. 4. 2017